

tale overfor et andet æret Medlem ved en tidligere Behandling, har været. Hensigten at give Driftslaan, men at forbedre en hel Samfundsklassens materielle Stilling og derigennem at søge at virke for en Forbedring i dens aandelige Kaar. Jeg maa altsaa, hvad jeg ogsaa efter det ærede Medlems egne Udtalelser antager, ikke vil være ham ubekendt, bestemt modsatte mig hans Vædringsforslag. — En næsten ligesaa bestemt Modstand maa jeg sætte imod det af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) stillede Forslag under Nr. 7, der gaar ud paa at udstrække Kreditforeningernes Virksomhed til ogsaa at omfatte Kjøbstadeieendomme. Jeg kan fremdeles ikke erkjende, at Kjøbstaderne have noget retlig begrundet Krav paa at blive delagtige i disse Kreditforeninger. Jeg kan vel se, hvad jeg ogsaa har udtalt tidligere, at den samme Begunstigelse, Staten giver disse Kreditforeninger, vanskelig vil kunne negtes Kreditforeninger for lignende Eiendomme i Kjøbstaderne, naar derom stilles Forlangende fra deres Side. Men noget yderligere Krav kan jeg paa ingen mulig Maade se, at Kjøbstaderne have Ret til at stille. De Grunde, der for mig have været afgjørende til ikke at ønske Kjøbstadeieendommene inddragne under dette Forslag, har jeg under forrige Behandling af Sagen meddelt saa fuldstændig, som jeg kunde. Jeg tror, at Erindringer derom maa være saa friske, at det kan være mig tilladt at forbigaa det her, og jeg skal derfor, hvis der ikke gives mig yderligere Anledning til at komme ind derpaa, indskrænke mig til paa det Bestemteste at modsætte mig det Forslag, der gaar ud paa at give Kjøbstadeieendommene i fuld Udstrækning Ret til at søge Laan ved disse Kreditforeninger. Den Begrænsning, som det ærede Medlem i Vædringsforslaget under Nr. 8 har givet Lovens Omraade, nemlig at den kun skal omfatte Eiendomme, der have et Lilliggende af mindst en halv Lønde Land, mod at man ogsaa udstrækker den til Kjøbstadeieendomme, kan jeg naturligvis ikke gaa ind paa. Af de samme Grunde, ifølge hvilke jeg har modsat mig Forslaget under Nr. 6, maa jeg staa fast paa, at Kreditforeningerne ogsaa faae Anvendelse paa jordløse Eiendomme. Der er desuden af et andet æret Medlem tidligere gjort opmærksom paa, at denne Bestemmelse af en Eiendoms Betydning og Værdi: at sige, at den skal have et Lilliggende af mindst en halv Lønde Land, er noget af det Uvirkelige, man kan fastsætte, idet en halv Lønde Land efter sin Veliggenhed og Bestaffenhed betyder høist forskjellige Værdier. — Under Nr. 9 har det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) stillet et Forslag, mod hvis Realitet jeg i Grunden ikke kunde have noget Væsentligt at indvende. Det ærede Medlems Løfte har været, at saadanne Kjøbstadeieendomme, der ikke ere væsentlig forskellige fra de Eiendomme af lignende Bestaffenhed, hvorom

Loven handler, skulde kunne faae Laan hos de foreslaede Kreditforeninger, altsaa Huusmandseieendomme paa Kjøbstadgrund, men med et vist Jordtilliggende. Den Løfte har jeg, som sagt, ikke Væsentligt at indvende imod, men jeg tror rigtignok, at det ærede Medlem ikke har truffet den rette Betegnelse for sin Løfte, og at han i det Hele ikke har truffet en Betegnelse for Begrebet, som er let at forstaa. Det ærede Medlem har sagt: saadanne Kjøbstadeieendomme, „hvis Jordtilliggende ikke er af ringere Taxationsværdi end Bygningerne“. Men Bygningerne blive ikke særskilt taget paa en Landeieendom, den være større eller mindre. Vædringsforretningen sætter ingen særlig Værdi paa Bygningerne, men udtaler blot om dem, af hvilken Bestaffenhed de ere, om de ere hensigtsmæssigt indrettede og tilstrækkelige til deres Dømed ligeoverfor det tilliggende Jordareal. Følgen af dette Forslag vil altsaa være, at man maa foretage en dobbelt Taxation, hvis man skal kunne gjenneføre det ærede Medlems Løfte. Men en saadan Taxation vil blive overmaade usikker, idet Bygningerne paa disse Eiendomme have en saare relativ Værdi. Det er muligt, at saadanne Bygninger, der høre til et Jordareal, naar de skulde tageres for sig, ikke vilde have anden Værdi end til Nedbrydning. Det kunde jo ogsaa være muligt, at de kunde have en anden Værdi, idet de f. Ex. kunde være stiftede til Udlete, men vist er det i alt Fald, at denne Bestemmelse af Jordens Værdi efter Bygningernes Taxationssum er høist usikker. Noget anderledes vilde Forholdet stille sig, hvis man bestemte det saaledes, at hele Eiendommen skulde tageres, og at derefter skulde Jorden tageres for sig. Deraf vilde det jo da fremgaa, hvilken Værdi Jorden alene havde overfor den hele Taxationssum, og naar denne Værdi oversteg Halvdelen af den samlede Vædringssum, vilde Eiendommen kunne indtræde i Kreditforeningen. Men jeg tror rigtignok ogsaa, at en saadan eller en lignende Omredaktion af Forslaget vilde være fuldstændig fornøden, dersom man vilde give Løften fuldkommen Klarhed. Det ærede Medlem vil uden Tvivl have sin Opmærksomhed henvendt paa at stille et Vædringsforslag i denne Retning til 3die Behandling, og jeg skal i saa Fald tilbyde den Hjælp, som jeg kan yde ved Redaktionen af et saadant Forslag. Saaledes som Forslaget foreligger her, skal jeg henstille, om man, forsaavidt som man billigere Løften i Forslaget, vil stemme Ja for det, for at det kan blive omredigeret til 3die Behandling, eller om man, forsaavidt som man ikke billigere Løften i Forslaget, vil udstemme det. — Det af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) under Nr. 11 stillede Vædringsforslag kan jeg selvfølgelig ikke tiltræde. Jeg erkjender, at der deri fra det ærede Medlems Side ligger et Tilbud, som viser, at han har Interesse for Sagen og Tilbøjelighed til at gaa ind paa dens Hovedsag, og jeg vil ogsaa